

**Handläggare**  
Anne Menes  
Telefon: 08-50806230

**Till**  
Bromma stadsdelsnämnd

## Allvarliga brister i samhällsvården av barn och unga

Svar på skrivelse från Louise Minnhagen (L) och Stefan Ennerfelt (L)

### Förvaltningens förslag till beslut

Bromma stadsdelsnämnd beslutar att tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen.

### Sammanfattning

Louise Minnhagen och Stefan Ennerfelt, båda L, har den 23 februari inkommit med en skrivelse som gäller att Justitieombudsmannen (JO) riktat allvarlig kritik mot Statens institutionsstyrelse (SiS). Skribenterna tar i sin skrivelse upp att JO i sin kritik lyfter fram att den platsbrist som varit ett faktum en längre tid inte bara kvarstår, utan faktiskt förvärrats utav SiS åtgärder och att kvaliteten på samhällsvården i sig är undermålig och vill med anledning av detta att förvaltningen redogör för tre frågor.

### Ärendet

Louise Minnhagen och Stefan Ennerfelt, båda L, har den 23 februari inkommit med en skrivelse som gäller att Justitieombudsmannen (JO) riktat allvarlig kritik mot Statens institutionsstyrelse (SiS). Skribenterna tar i sin skrivelse upp att JO i sin kritik lyfter fram att den platsbrist som varit ett faktum en längre tid inte bara kvarstår, utan faktiskt förvärrats utav SiS åtgärder och att kvaliteten på samhällsvården i sig är undermålig.

Skrivelsen tar upp att Liberalerna i Stockholms stad de senaste åren har påtalat problemen och krävt åtgärder både för att komma tillrätta med den undermåliga kvaliteten i samhällsvården av unga men även den akuta platsbristen på SiS.

Den senaste tidens grova våldsdåd i Stockholm där flertalet misstänkta är under 18 år, och dessutom ofta placerade som rymt

från HVB-hem, på grund av just brist på SiS-platser visar hur akut behovet blivit. Skribenterna menar att den bristande kvaliteten på vården under tiden på SiS, innebär i tillägg att de som väl får en plats inte ges rimliga förutsättningar att lämna ett kriminellt liv.

Liberalerna vill med anledning av ovanstående att förvaltningen redogör för följande:

1. Hur har kösituationen till SiS sett ut i Bromma senaste åren samt nu efter årsskiftet?
2. Finns det ungdomar som Bromma haft som skulle behövt SiS-placering men som inte kunnat få det?
3. Vilka konsekvenser har de stora brister som JO identifierat på SiS fått för Bromma, både vad gäller brister på platser och bristerna i kvalitet?

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelning socialtjänst och fritid.

### **Förvaltningens svar**

Statens institutionsstyrelse, SiS, bedriver individuellt anpassad tvångsvård enligt LVU och LVM för barn, ungdomar och vuxna med allvarliga och omfattande psykosociala problem. Myndigheten verkställer även slutna ungdomsvård (LSU). Myndigheten har 21 särskilda ungdomshem med 730 platser och elva LVM-hem med 359 platser för vård av vuxna missbrukare. Institutionerna är placerade över hela landet. IVO, inspektionen för vård och omsorg, utövar tillsynen över institutionerna.

Justitieombudsmännens (JO) granskning (Dnr JO 5666-2022) av brister hos Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem tillkom efter att SiS i ett pressmeddelande under juni 2022 konstaterade att de inte kunde leva upp till kravet om att omedelbart anvisa plats på sina institutioner utifrån barns och ungas behov och socialtjänstens efterfrågan. JO beslutade mot den bakgrunden att i ett särskilt initiativ granska vilka konsekvenser som platsbristen på de särskilda ungdomshemmen får för barn och unga. I granskningen redovisar JO att platssituationen inom ungdomsvården har varit ansträngd sedan hösten 2021 och att SiS sedan dess haft svårigheter att uppfylla sin skyldighet enligt lag att omedelbart placera barn och unga som befinner sig i en akut situation. JO konstaterade vidare att problemen verkade ha blivit mer eller mindre permanenta sedan sommaren 2022, och att de åtgärder som SiS hade vidtagit för att komma till rätta med platsbristen inte lett till att problemen blivit lösta, utan att utvecklingen hade gått i fel riktning. Det fanns enligt JO en uppenbar risk för att den unge kan råka mycket illa ut om hen inte omedelbart anvisas plats och den allvarliga utvecklingen inte bryts. JO riktade därför i sitt beslut 2023-02-08 allvarlig kritik till SiS.

## Förvaltningens redogörelse:

1. *Hur har kösituationen till SiS sett ut i Bromma senaste åren samt nu efter årsskiftet?*

Bromma har inte haft några barn eller ungdomar på kö till SiS de tre senaste åren. År 2020 hade Bromma två ungdomar placerade på SiS-institution, år 2021 fyra placerade och under 2022 två placerade. Efter årsskiftet har Bromma en ungdom placerad.

2. *Finns det ungdomar som Bromma haft som skulle behövt SiS-placering men som inte kunnat få det?*

Nej, de ungdomar som har haft behov av att placeras, har blivit placerade utan dröjsmål.

3. *Vilka konsekvenser har de stora brister som JO identifierat på SiS fått för Bromma, både vad gäller brister på platser och bristerna i kvalitet?*

Förvaltningen följer arbetet med att myndigheten ska komma tillrätta med de utmaningar som både myndigheten själv och JO har konstaterat. I de ärenden där ungdomarna har behövt placeras på en av SiS-institutionerna, är bedömningen att samarbetet med den aktuella institutionen har fungerat bra.

Lisa Kinnari  
Stadsdelsdirektör  
Bromma stadsdelsförvaltning

Magnus Borgsten  
Avdelningschef  
Bromma stadsdelsförvaltning

**Bilagor**

1. Skrivelse från Louise Minnhagen (L) och Stefan Ennerfelt (L)

## **Attesterat av**

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

<b>Namn</b>	<b>Datum</b>
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-03-13
Magnus Borgsten, Avdelningschef	2023-03-13